

Sygn. akt III AUa 216/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak SSO del. Joanna Siupka-Mróż (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Angelika Judka

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2015 r. w Gdańsku

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 grudnia 2014 r., sygn. akt V U 786/14

oddala apelację.

Sygn. Akt III AUa 216/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczona E. K. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 15.07.2014 roku, znak (...) odmawiającej obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Zaskarżonej decyzji zarzuciła brak podstaw do nieuwzględnienia jej wniosku o przyznanie emerytury na podstawie art. 55 i 26 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Tekst jednolity z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

Organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych podnosząc, że ubezpieczona prawo do emerytury uzyskała od 18.05.2005 r., natomiast podjęcie wypłaty świadczenia nastąpiło od 06.06.2005 r.

Ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do świadczenia w dniu 09.05.2005 r. tj. przed dniem 31.08.2008 r., zdaniem organu rentowego brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia ubezpieczonej w oparciu o art. 55 ustawy.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Słupsku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż E. K. przysługuje prawo do obliczenia wysokości emerytury w oparciu o art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzając odpowiedzialność organu rentowego.

Sąd ten ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. K., urodziła się (...). W dniu 09.05.2005 r. ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury od ukończenia powszechnego wieku emerytalnego. Decyzją z dnia 18.05.2005 r. przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 01.05.2005 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wypłatę emerytury zawieszono gdyż ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie. Decyzją z dnia 06.06.2005 r. rozpoczęto wypłatę emerytury, gdyż ubezpieczona rozwiązała stosunek pracy. Kolejnym wnioskiem z dnia 27.06.2014 r. ubezpieczona wniosła o przyznanie emerytury wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy zastosowaniu art. 55 tej ustawy. Zaskarżoną decyzją z dnia -15.07.2014 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Po uzyskaniu prawa do emerytury ubezpieczona pozostała w zatrudnieniu. 01.08.2014 r. z uwagi na stan zdrowia zakończyła pracę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. K. zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był całkowicie bezsporny i wynikał z dokumentów zawartych w aktach ubezpieczeniowych, których autentyczności i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do odebrania im przymiotu wiarygodności.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadza się wyłącznie do wykładni przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy.

Wobec uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie II UZP 4/13 bezsporne jest, że dla niektórych osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. istnieje możliwość obliczenia emerytury według kapitałowych zasad określonych w art. 25 i 26 ustawy emerytalnej. Sąd Najwyższy przyjął, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. (Stanowisko wyrażone w przywołanej uchwale podzielone zostało w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 10 lipca 2013 r., II UK 424/12, z dnia 7 listopada 2013 r., II UK 143/12 oraz z dnia 9 września 2013 r., II UK 23/13 (LEX nr 1375193).

Wprawdzie wskazane orzeczenia dotyczą sytuacji osób, uprawnionych do wcześniejszych emerytur jednakże racjonalne zastosowanie jest tego przepisu również do tych emerytów, którzy nabyli uprawnienia do emerytury w wieku powszechnym. Założeniem racjonalnego ustawodawcy było bowiem zmotywowanie ubezpieczonych do przedłużania okresu ubezpieczenia. Trudno przyjąć by osoby, które już raz skorzystały z przywileju uzyskania emerytury w skróconym wieku miały możliwość uzyskania świadczenia w korzystniejszej wysokości, zaś osoby, które emeryturę nabyły w późniejszym wieku i nadal kontynuowały zatrudnienie pozbawione były tej możliwości. W uzasadnieniu wyroku z dnia 19 marca 2014r. IUK 345/13 Sąd Najwyższy wskazał, że z przepisu art 55 ustawy emerytalnej nie wynika aby wniosek o emeryturę w wieku powszechnym musiał być pierwszym wnioskiem o

świadczenie, czy też mógł to być kolejny wniosek o emeryturę. Sąd ten wskazał, że na emeryturę można przechodzić kilka razy. Ratio legis art 55 jest więc kontynuowanie opłacania składek.

Data 31 grudnia 2008 r. nie jest obojętna w kontekście obowiązujących regulacji emerytalnych, skoro nowy sposób wyliczania emerytury został wprowadzony od 1 stycznia 2009 r. Ustawodawca wprowadził bowiem, co do zasady, emerytury obliczane w wysokości „kapitałowej” dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (art. 24-26 ustawy), ponieważ istotny składnik niezbędny do obliczenia ich wysokości, jakim jest kapitał początkowy, ustalano obligatoryjnie jedynie dla wymienionej kategorii ubezpieczonych (urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. - art. 173 ust. 1 ustawy). Ponadto z art. 183 ustawy emerytalnej w stosunku do ubezpieczonych urodzonych później (po 31 grudnia 1948 r.) wynika „stopniowalność” obliczania wysokości należnych im emerytur ustalanych w ściśle ustawowo wskazanych proporcjach, wymagających ich obliczenia zarówno według dotychczasowych zasad na podstawie art. 53, jak i według „nowych” zasad wyliczanych metodą „kapitałową” (art. 26), jeżeli ubezpieczeni urodzeni po 31 grudnia 1948 r. osiągnęli lub osiągną wiek uprawniający do emerytury w ciągu (okresie) lat kalendarzowych 2009-2013.

Istotne w sprawie jest też to, że stosownie do art. 194 d ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury wystąpi emeryt, któremu to świadczenie obliczono zgodnie z art. 53, wysokość emerytury oblicza się na nowo zgodnie z tym przepisem, tj. według dotychczasowych zasad,

Dokonując interpretacji tej regulacji prawnej Sąd Najwyższy sformułował dotychczas dwa następujące stanowiska. Pierwsze, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 27 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej, także i niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13). Natomiast w drugim judykacie Sąd Najwyższy uznał, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym (wadliwie) na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach), nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury "kapitałowej" (art. 26 w związku z art. 55 tej ustawy), jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe, gdy z wnioskiem o przyznanie tej emerytury wystąpił po 31 grudnia 2008 r. (art. 55 ustawy, por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., II UK 23/13, dotychczas niepublikowany). Z motywów tego orzeczenia wynika, że także emeryt, który w dalszym ciągu, choćby nieprzerwanie, był osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuował obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachował status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego obliczenia metodą "kapitałową", jeżeli emerytura obliczona według nowych zasad na podstawie art. 26, jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej, o ile spełnił warunki wymagane w art. 55 tej ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dniu 31 grudnia 2008 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r. II UK 143/13 opublikowany w OSNP 2014/10/148).

Wnioskodawczyni E. K. spełniła wszystkie warunki określone w art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Bezsporne jest, że urodziła się przed dniem 1 stycznia 1949 r. Osiągnęła też powszechny wiek emerytalny oraz kontynuowała ubezpieczenie społeczne po przyznaniu emerytury.

Organ rentowy wskazał w piśmie z 21.10.2014r., że świadczenie wyliczone w trybie art. 55 ustawy emerytalnej jest korzystniejszym sposobem wyliczenia świadczenia, natomiast oczywiste jest, że w ewentualnym przypadku gdyby wyliczona emerytura na podstawie zasad określonych w art. 26 okazała się niższa od dotychczas pobieranej - ubezpieczona będzie mogła pobierać świadczenie w dotychczasowej wysokości zgodnie z zasadą określoną w art. 95 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych racji natury faktycznej i prawnej, na podstawie art. 47714§ 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że ustalił, że ubezpieczonej E. K. przysługuje prawo do obliczenia emerytury w oparciu o art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17.12.1998 r., stwierdzając odpowiedzialność organu rentowego, o czym orzeczono w sentencji wyroku.

Mając na uwadze dyspozycję art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za odmowę prawa do wyliczenia emerytury w oparciu o art. 26 w/w ustawy, albowiem organ rentowy już na etapie wydawania zaskarżonej decyzji posiadał wszystkie niezbędne dokumenty na podstawie, których mógł poczynić wiążące ustalenia.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego niniejszą sprawę zasadnym było stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego, skoro żadne prawne i faktyczne okoliczności nie stały na przeszkodzie w wydaniu prawidłowej decyzji.

Od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku - V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 04.grudnia.2014 sygn. akt VU 786/14 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. złożył apelację.

Zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego, w szczególności art.55, art. 26 i 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z FUS / tekst jednolity Dz.U.z 2013r.,poz. 1440 ze zm/poprzez ustalenie ,że ubezpieczonej E. K. przysługuje prawo do wyliczenia emerytury w oparciu o art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ,stwierdzając odpowiedzialność organu rentowego Wskazując na powyższą podstawę apelacji wniósł o:

1/ zmianę zaskarżonego punktu I wyroku i oddalenie odwołania

ewentualnie o

2/ uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji

Organ rentowy wskazywał w uzasadnieniu apelacji, że zgodnie z treścią art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe ,po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po 31 grudnia 2008r.emerytura może być obliczona na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z treścią art. 55 ustawy. Zdaniem organu rentowego powyższy przepis należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on osób spełniających warunki do emerytury określone w art. 27 ustawy i wystąpiły pa raz pierwszy z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r.

W dniu 09.05.2005r. ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzją z dnia 18.05.2005r. przyznano jej prawo do emerytury od dnia 01.05.2005r. Wypłatę świadczenia zawieszono z powodu kontynuowania zatrudnienia.

Decyzją z dnia 06.06.2005r. podjęto wypłatę świadczenia , gdyż ubezpieczona rozwiązała stosunek pracy.

Wnioskiem z dnia 27.06.2014r. ubezpieczona zwróciła się o przeliczenie świadczenia w oparciu o treść art. 55 ustawy.

Ponieważ wniosek o przyznanie prawa do emerytury został zgłoszony przez ubezpieczoną przed dniem 31.12.2008r. / w dacie 09.05.2005r./, ubezpieczona nie spełnia warunku do ustalenia emerytury w oparciu o art. 55 ustawy.

Wskazując na powyższe zdaniem skarżącego apelacja jest uzasadniona.

W odpowiedzi na apelację E. K. wniosła o oddalenie apelacji. W jej ocenie, Sąd Okręgowy w Słupsku dokonał całościowej i wnikliwej oceny zebranego materiału dowodowego i słusznie zinterpretował wyroki oraz uchwały Sądu Najwyższego.

Rozpoznając apelację, Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako pozbawiona usprawiedliwionych podstaw prawnych podlega oddaleniu.

Istota niniejszej sprawy, sprowadzała się do oceny prawnej bezspornego stanu faktycznego. Sąd Okręgowy sporną kwestię rozstrzygnął przeciwnie do stanowiska organu rentowego, uznając iż wykładnia gramatyczna przepisu art. 55 ustawy nie zawiera zastrzeżenia obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 ustawy jedynie dla tych wnioskodawców, którzy składając wniosek po dniu 31 grudnia 2008 r. dopiero ubiegają się o nabycie statusu emeryta. Trafna konstatacja Sądu pierwszej instancji wymaga jedynie wspierającej ją argumentacji prawnej.

Zgodnie z art. 55 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm.) Ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Przepis art. 55 ustawy znajduje się w rozdziale 4 dotyczącym ustalenia wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-50e, tym samym nie dotyczy przyznania prawa do emerytury tylko sposobu jej obliczenia. Wobec powyższego z brzmienia art. 55 nie może wysnuć wniosku, że skorzystanie z tego przepisu jest możliwe wyłącznie w sytuacji złożenia pierwszego wniosku o świadczenie.

Sformułowanie "kontynuował ubezpieczenie" użyte w art. 55 ustawy, w istocie oznacza "nie rozwiązał stosunku pracy", niezależnie od tego czy wystąpił o przyznanie emerytury (wcześniejszej lub w niższym wieku emerytalnym). Oznacza to, że zawarta w art. 55 ustawy przesłanka kontynuowania ubezpieczenia do dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym mogłaby zostać spełniona także wówczas, gdy wniosek o emeryturę został złożony przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, a nadto z normy tej nie wynika, aby wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym musiał być pierwszym - odmiennie do twierdzeń skarżącego organu rentowego - wnioskiem o świadczenie (vide: teza I uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., sygn. akt II UZP 4/13 LEX nr 1342169). Słusznie zatem uchwała ta została przytoczona przez Sąd Okręgowy.

Dotychczasowe orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, wielokrotnie zwracało uwagę, że ustalenie i wyliczenie wysokości emerytury nawet prawomocną decyzją, której osoba uprawniona nie zaskarżyła do sądu ubezpieczeń społecznych, nie może pozbawiać prawa do ponownego zweryfikowania wysokości należnego świadczenia emerytalnego w wysokości zgodnej z bezwzględnie obowiązującym przepisami prawa ubezpieczeń społecznych i zasadą przysługiwania najkorzystniejszego świadczenia, którym - co do zasady - jest emerytura ustalona i wyliczona w jej najwyższej wysokości. Emeryt pobierający świadczenie emerytalne, który jest w dalszym ciągu osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuuje obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachowuje status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego wyliczenia na zasadach kapitałowych, jeżeli emerytura obliczona na podstawie art. 26 jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej, gdy spełnił warunki wymagane w art. 55 tej ustawy. Odmowa ponownego ustalenia wysokości świadczenia według innych zasad niż zastosowane w decyzji o przyznaniu prawa do emerytury byłaby oczywiście sprzeczna z przepisami Konstytucji RP (np. z jej art. 21 i 31). (uzasadnienie Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 marca 2015 r. III AUa 58/15).

Jak wyraźnie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 września 2014 r. I UK 27/141. - Za nietrafną należy uznać konstatację, że osobom wskazanym w art. 55 u.e.r.f.u.s. i spełniającym przewidziane w tym przepisie warunki, może być przyznana emerytura obliczona w sposób określony w art. 26 ustawy. Nie można w takim wypadku mówić o złożeniu kolejnego wniosku emerytalnego o przyznanie "emerytury po emeryturze". W art. 55 chodzi nie o przyznanie, lecz o obliczenie według innych zasad emerytury już nabytej po spełnieniu warunków z art. 27 ustawy i przyznanej na wniosek złożony po dniu wskazanym w tym przepisie. Wyraźnie stanowi się w nim o możliwości obliczenia emerytury na podstawie art. 26, czyli - wnioskując z treści przepisu - emerytury przyznanej na wniosek zgłoszony po dniu 31 grudnia 1948 r., po spełnieniu warunków określonych w art. 27 ustawy. Nie chodzi też o osoby, które wstrzymały się z pobieraniem należnej emerytury. Zasadnicze znaczenie dla zastosowania art. 55 u.e.r.f.u.s. ma utrzymywanie przez osobę w nim określonej statusu osoby ubezpieczonej (art. 4 ust. 13 ustawy), oraz stwierdzenie, że status ten zachowują osoby, które przeszły na emeryturę, jeżeli po przyznaniu prawa podlegają obowiązkowym

lub dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (art. 13 i 14 u.s.u.s.). W konsekwencji, emerytura osób, które spełniły warunki przewidziane w art. 27 i pobierały świadczenia na wniosek złożony po dniu 31 grudnia 2008 r. powinna być wyliczona na podstawie art. 53 z uwzględnieniem art. 55 w związku z art. 26 ustawy, jeżeli po ukończeniu wieku 60 lub 65 lat podlegały ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo lub dobrowolnie. Sąd Najwyższy uznał, że art. 55 ustawy, umożliwiając ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. wyliczenie emerytury uzyskanej po ukończeniu wieku powszechnego, według art. 26, "zrównuje" w pewnym sensie sytuację osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. z sytuacją osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., które - jeśli nabyły prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym albo do tzw. emerytury wcześniejszej - mogą, osiągając powszechny wiek emerytalny, złożyć wniosek o ustalenie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, wyliczanej według art. 24 ustawy. W związku z tym przyjął, że jeżeli istnieje możliwość obliczenia emerytury przysługującej ubezpieczonemu na podstawie art. 27 (urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r.), który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego oraz z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r., organ rentowy jest zobowiązany obliczyć należne mu świadczenie emerytalne zarówno według dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53), jak i według nowych zasad (art. 26 w związku z art. 55), a następnie przyznać mu emeryturę w wyższej wysokości (art. 55 w związku z art. 100 ust. 1 ustawy).

Przedstawione orzeczenia wskazują na kierowanie się przy wykładni art. 55 ustawy brzmieniem przepisu, z dostrzeżeniem, że nie wynika z niego, by wniosek o emeryturę w powszechnym wieku musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. Nie jest kwestionowana w orzecznictwie możliwość kilkakrotnego uzyskiwania prawa do emerytury, lecz tylko wówczas, gdy każdorazowo inne przesłanki będą decydowały o ziszczeniu się ryzyka emerytalnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2005 r., I UK 120/04, OSNP 2005 Nr 16, poz. 257 oraz uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2004 r., II UZ 13/04, OSNP 2004 Nr 23, poz. 409). Według Sądu Najwyższego, nie jest możliwa utrata uprawnienia do zweryfikowania wysokości długoterminowych świadczeń emerytalnych ustalonych w deklaratoryjnych decyzjach emerytalnych, więc emerytura może być wyliczona równolegle według zasad ustalonych w art. 53 w związku z art. 27 i według nowych zasad wynikających z art. 26 w związku z art. 55 (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r., II UK 143/13, niepubl.).

W niniejszej sprawie oznacza to, że skoro skarżąca kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz spełniała warunki, o których mowa w art. 55 ustawy, to emerytura powinna jej być wyliczona "z uwzględnieniem" art. 55 ustawy.

Nadmienić również należy, że jeśli organ rentowy odmówi wnioskodawcy ustalenia prawa do emerytury, a w wyniku uwzględnienia odwołania od tej decyzji sąd powszechny "przyzna" ubezpieczonemu prawo do wnioskowanego świadczenia, to obowiązkiem sądu jest rozstrzygnięcie w sentencji wyroku zmieniającego decyzję, czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W uzasadnieniu wyroku z 21 czerwca 2012 r. w sprawie III UK 110/11 Sąd Najwyższy wywodził, iż w celu ustalenia, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie spowodowane błędem w ustaleniach faktycznych, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia. W takiej sytuacji Sąd Najwyższy podkreślił jednak konieczność uwzględnienia tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, OSNP 2010, nr 23-24, poz. 293).

Wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaraności w wykładni i zastosowaniu prawa – vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 października 2013 r. III AUa 254/13.

Z powyższych względów w stanie faktycznym niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Słupsku słusznie stwierdził odpowiedzialność organu rentowego. Niewątpliwie organ ten na etapie wydawania zaskarżonej decyzji posiadał wszystkie niezbędne dokumenty , na podstawie których mógł poczynić wiążące ustalenia w zakresie prawa do wyliczenia spornego świadczenia.

Uwzględniając powyższe, Sąd drugiej instancji, nie znajdując podstaw prawnych do zmiany zaskarżonego wyroku, po myśli art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.